

ABD'NİN GÜNEY KAFKASYA STRATEJİSİ: VANCE ZİYARETLERİ VE DİASPORA ETKİSİ

Tuğçe TECİMER

-

Geçtiğimiz günlerde ABD Başkan Yardımcısı JD Vance Ermenistan ve Azerbaycana bir ziyaret gerçekleştirmiştir. Söz konusu gezinin, Vaşington tarafından bu ülkelere yapılan en üst düzey temas olması ve 2017de dönemin Başkan Yardımcısı Mike Pencein Gürcistan ziyareti sonrasında bölgeye yapılan en üst düzey temas olarak kayda geçmesi, ABDnin Güney Kafkasyaya artan ilgisinin somut bir göstergesi olmuştur. [1]

Ziyaret, Güney Kafkasyada jeopolitik yapının yeniden şekillendiği bir döneme denk gelmesi bakımından dikkat çekicidir. Rusyanın bölgesel nüfuzundaki aşınma ve İrana yönelik çevreleme stratejilerinin hız kazanması, Avrasyadaki güç dağılımını yeniden tanımlarken; Vaşingtonun bu dönüşüm sürecinde Güney Kafkasyaya yönelik ilgisini artırdığı görülmektedir. Bu çerçevede söz konusu ziyaret, sadece diplomatik bir temas olmanın ötesinde, ABDnin bölgeyi yeni jeopolitik denklem içinde yeniden konumlandırma ve barış sonrası oluşan siyasal mimaride daha belirleyici bir rol üstlenme arayışının göstergesi olarak değerlendirilebilir.

Vancein ziyaretinde öne çıkan önemli unsurlardan biri, ABDnin bölgeye yönelik yaklaşımının belirgin biçimde ekonomi ve enerji faaliyetleri alanlarında yoğunlaştırılmasıdır. Ermenistanda yapılan temaslarda, özellikle nükleer enerji alanında planlanan işbirliği dikkat çekmiştir. Vancein, söz konusu projelerin ABDden 9 milyar dolara kadar yatırım içerebileceğini belirtmesi ve bunu klasik bir kazan-kazan olarak tanımlaması, [2]Vaşingtonun Erivanı yalnızca siyasi olarak değil ekonomik olarak da Batı sistemine entegre etme çabasını da ortaya koymaktadır. Dolayısıyla bu ziyaret Ermenistanda enerji bağımlılığını çeşitlendirme ve Rusyanın etkisini dengeleme stratejisinin de bir göstergesi olmuştur.

Ermenistan ziyaretinin ardından Baküye giden Vance, Azerbaycan Cumhurbaşkanı İlham Aliyev ile ABD [] Stratejik Ortaklık Anlaşması imzalamıştır. Ekonomik, güvenlik, enerji, teknoloji vb. alanları kapsayan metin, iki ülke ilişkilerinin yeni bir aşamaya geçtiğini göstermektedir.

Azerbaycanın doğal gazının Avrupa enerji güvenliğine katkısı özellikle vurgulanırken, ABDnin bölgeyle güvenlik işbirliğini derinleştirme taahhüdü, bölgede yalnızca ekonomik değil jeopolitik alanda da ABD etkisinin artacağını göstermektedir. Özellikle Rusya-

Ukrayna savaşı sonrası Avrupanın enerji çeşitlendirme arayışında Azerbaycanın rolü artmıştır. Vaşingtonda bu süreci destekleyerek hem Avrupanın enerji güvenliğini güçlendirmeyi hem de Rusyanın enerji kozunu zayıflatmayı hedeflediği görülmektedir.

JD Vancein Ermenistan ve Azerbaycan ziyareti, Güney Kafkasyada ABDnin artan bağlantısının sembolik ve stratejik bir göstergesidir. Ekonomik yatırımlar, enerji işbirliği ve güvenlik alanındaki derinleşme; Vaşingtonun bölgeyi uzun vadeli ekonomik ve jeopolitik yatırım alanı olarak gördüğünü de göstermektedir. Dolayısıyla bu durum, bölgenin artık sadece yerel aktörlerin değil küresel aktörlerin rekabetlerinin de önemli sahalarından biri olmaya devam edeceğini göstermektedir. Ziyaretin her üç ülke için en önde gelen gündemi ise kuşkusuz TRIPP olmuş, taraflarca bu koridora tam destek ifade edilmiştir.

Vancein ziyaretinde en dikkat çekici gelişme, sosyal medya platformu Xte Ermeni iddia ve söylemini yansıtan ve kısa süre sonra sildiği paylaşımı olmuştur. Bu paylaşımın silinmesi, Ermeni diasporası tarafından yoğun tepkiyle karşılanmış ve bazı çevrelerde, 2028 seçimlerinde hiçbir Ermeni-Amerikalının Vancee oy vermemesi gerektiği çağrısı yapılmıştır [3]

Geçtiğimiz günlerde diaspora ve ev sahibi ülkenin çelişen çıkarlarına dair bir yazı yayımlamıştık;[4] ABD ülkesini farklı etnik, dini ve kültürel kökenlerden gelen toplulukların ortak bir ulusal kimlik çatısı altında bütünleştiği bir eritme potası olarak değerlendirmektedir. Ancak diaspora topluluklarının dış politika süreçlerine yönelik örgütlü ve zaman zaman güçlü müdahaleleri, bu bütünleşme anlatısıyla çelişmektedir. Özellikle diaspora gruplarının anavatan odaklı siyasal stratejileri, kimlik temelli aidiyetlerin ulusal mensubiyetin önüne geçebildiğini ve bu nedenle dış politika kararlarının baskılar altında şekillenebileceğini göstermektedir.

Sonuç olarak, JD Vancein Ermenistan ve Azerbaycan ziyareti, ABDnin Güney Kafkasyaya artan ilgisinin hem ekonomik hem de jeopolitik boyutlarını açıkça ortaya koymaktadır. Enerji yatırımları, güvenlik işbirlikleri ve ekonomik projeler, Vaşingtonun bölgeyi uzun vadeli bir stratejik öncelik olarak gördüğünü göstermektedir. Öte yandan, Vancein sosyal medyadaki paylaşımı ve diasporanın tepkisi, ABD iç siyasetinin ve diaspora aktörlerinin dış politika kararları üzerindeki etkisini gözler önüne sermektedir. Bu durum, küresel aktörlerin bölgedeki politikalarını şekillendirirken yalnızca devletlerarası dengeleri değil, aynı zamanda ulusal kimlik ve diaspora hassasiyetlerini de dikkate almak zorunda olduklarını göstermektedir. Dolayısıyla Güney Kafkasya, hem bölgesel aktörler hem de küresel güçler için çok katmanlı bir diplomatik ve stratejik alan olarak duyarlılığını korumaya devam etmektedir.

[1] Nate Ostiller, Explainer What You Need to Know About JD Vances Historic Visit to Armenia and Azerbaijan , *OC Media*, 11 Şubat 2026,<https://oc-media.org/explainer-what-you-need-to-know-about-jd-vances-historic-visit-to-armenia-and-azerbaijan/>.

[2] Nate Ostiller, <https://oc-media.org/explainer-what-you-need-to-know-about-jd-vances-historic-visit-to-armenia-and-azerbaijan/>.

[3] Harut Sassounian, Not One Armenian-American Should Vote for Vance in 2028 Presidential Election, The *California Courier*, 16 Şubat 2026, <https://www.thecaliforniacourier.com/not-one-armenian-american-should-vote-for-vance-in-2028-presidential-election-by-harut-sassounian/>.

[4] Tuğçe Tecimer, Diaspora ve Ermenistan Yönetiminin Çelişen Çıkarları: ANCA Örneği, *AVİM*, 27 Ocak 2026, <https://avim.org.tr/tr/Yorum/DIASPORA-VE-ERMENISTAN-YONETIMININ-CELISEN-CIKARLARI-ANCA-ORNEGI>.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: TECİMER, Tuğçe. 2026. "ABD'İN GÜNEY KAFKASYA STRATEJİSİ: VANCE ZİYARETLERİ VE DİASPORA ETKİSİ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 18. Şubat 19. Erişim Haziran 28, 2026. <https://avim.org.tr/public/tr/Yorum/ABD-NIN-GUNAY-KAFKASYA-STRATEJISI-VANCE-ZIYARETLERİ-VE-DIASPORA-ETKİSİ>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

@avimorgtr

<https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır